

Đề xuất sửa Luật Đầu tư: Làm rõ quy định dừng, chấm dứt dự án và thu hẹp diện phải xin chủ trương đầu tư

14:02 11/11/2025

Sáng 11/11, thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng đã trình bày tờ trình dự thảo Luật Đầu tư (sửa đổi) trước Quốc hội. Dự luật lần này tập trung sửa đổi, bổ sung nhiều quy định liên quan đến việc ngừng, chấm dứt hoạt động của dự án đầu tư, đồng thời thu hẹp phạm vi các dự án phải thực hiện thủ tục chấp thuận chủ trương đầu tư.

Bổ sung quy định về dừng và chấm dứt dự án đầu tư

Theo Bộ trưởng Nguyễn Văn Thắng, cơ quan soạn thảo đề xuất sửa đổi Điều 47 Luật Đầu tư năm 2020 nhằm bổ sung quy định về ngừng hoạt động của dự án trong trường hợp nhà đầu tư không thực hiện đúng nội dung đã được chấp thuận chủ trương đầu tư hoặc Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư, và đã có văn bản xác nhận vi phạm của cơ quan đăng ký đầu tư.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng trình bày tờ trình. (Ảnh: Media Quốc hội).

Đồng thời, dự thảo cũng sửa đổi Điều 48, bổ sung quy định chấm dứt hoạt động dự án đầu tư nếu tổ chức kinh tế đã giải thể nhưng không thực hiện chấm dứt dự án hoặc không chuyển nhượng, chuyển quyền sở hữu theo quy định.

Các quy định liên quan đến thủ tục chấm dứt dự án – hiện đang gặp nhiều vướng mắc trong thực tiễn – sẽ tiếp tục được nghiên cứu, hoàn thiện tại dự thảo Nghị định hướng dẫn thi hành Luật. Theo Bộ Tài chính, việc sửa đổi này nhằm tạo căn cứ pháp lý rõ ràng hơn cho việc dừng, chấm dứt các dự án chậm triển khai, tránh tình trạng “đóng băng” kéo dài nhưng cơ quan nhà nước không thể xử lý dứt điểm.

Đề xuất gia hạn thời hạn hoạt động cho dự án đường sắt

Cùng với đó, dự thảo cũng đề nghị sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đường sắt số 95/2025/QH15, cho phép nhà đầu tư được gia hạn thời hạn hoạt động của dự án theo quy định pháp luật về đầu tư. Trong trường hợp nhà đầu tư không đề xuất gia hạn, toàn bộ tài sản hình thành từ dự án sẽ được chuyển giao cho Nhà nước sau khi hết thời hạn hoạt động, và Nhà nước sẽ thanh toán theo quy định.

Thẩm tra nội dung này, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế – Tài chính của Quốc hội Phan Văn Mãi cho biết, theo quy định hiện hành, thời hạn của các dự án “có vốn đầu tư lớn nhưng thu hồi vốn chậm” là 70 năm. Tuy nhiên, với đặc thù của ngành đường sắt, có trường hợp cần thời hạn dài hơn để đảm bảo hiệu quả đầu

tư.

Ông Mãi cho rằng cần nghiên cứu cơ chế xử lý linh hoạt hơn, ngoài hình thức chuyển giao có bồi hoàn, nhằm bảo đảm hài hòa lợi ích giữa Nhà nước, nhà đầu tư và người dân. Đồng thời, nên chỉ áp dụng cơ chế đặc thù này với một số dự án cụ thể được cấp có thẩm quyền cho phép, thay vì triển khai đại trà.

Đáng chú ý, quy định liên quan đến gia hạn và chuyển giao tài sản dự án cũng được đề xuất trong dự thảo Luật Hàng không dân dụng (sửa đổi). Cơ quan thẩm tra đề nghị Chính phủ rà soát, thống nhất nội dung giữa hai dự luật để tránh chồng chéo.

Thu hẹp phạm vi dự án phải xin chấp thuận chủ trương đầu tư

Bên cạnh đó, Bộ trưởng Nguyễn Văn Thắng cho biết dự luật sửa đổi lần này sẽ thu hẹp diện dự án phải xin chấp thuận chủ trương đầu tư, nhằm giảm thủ tục hành chính, tạo thuận lợi cho nhà đầu tư và cải thiện môi trường kinh doanh.

Cụ thể, việc chấp thuận chủ trương chỉ áp dụng đối với các dự án hạ tầng quan trọng, nhạy cảm như cảng biển, sân bay, viễn thông, xuất bản, báo chí; các dự án có sử dụng đất, vùng biển; dự án có ảnh hưởng lớn đến môi trường, hoặc triển khai tại khu vực liên quan đến quốc phòng, an ninh.

Ngược lại, nhiều loại dự án sẽ được miễn thủ tục chấp thuận chủ trương, bao gồm dự án sử dụng đất của hộ gia đình, cá nhân không thuộc diện phải được UBND tỉnh chấp thuận theo Luật Đất đai; dự án xây dựng hạ tầng kỹ thuật cụm công nghiệp; dự án khai thác khoáng sản trong đất liền (trừ khai thác ngoài khơi); dự án xây dựng nhà ở, khu đô thị để bán, cho thuê hoặc thuê mua.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Thắng nhấn mạnh: “Việc sửa đổi theo hướng đơn giản hóa thủ tục, loại bỏ các nội dung thẩm định trùng lặp, sẽ giúp rút ngắn thời gian thực hiện, tăng tính minh bạch và nâng cao sức cạnh tranh trong thu hút đầu tư của Việt Nam.”

Ông cũng cho biết, trong bối cảnh cạnh tranh thu hút đầu tư quốc tế ngày càng gay gắt, những cải cách này là bước đi cần thiết để củng cố niềm tin của nhà đầu tư, thúc đẩy phục hồi và phát triển kinh tế bền vững.

Phương Thảo (t/h)